

Liturgie voor de vierde zondag van de 40 dagen, 22 maart

Welkom en stilte

Lied 286

Bemoediging en groet

gebed

“Om vergeving” van Jaap Zijlstra.

Lied 647

Gebed voor de opening v.h. Woord

Gij die ons mensen brengen wilt naar het land van uw belofte,
voed ons verlangen naar uw aanwezigheid.

Verzadig ons leven met uw Woord van bevrijding,

het Woord dat tot Mozes en Aaron kwam en dat vlees geworden is in Christus.

Laat uw Geest ons hart openen voor uw toekomst van vrede en recht,

ook wanneer lijden ons deel is, deze veertig dagen en heel ons leven, Amen.

Lezing Exodus 7:8-25

Lied 116: 1, 2, 3 en 4.

Lezing Matteüs 16:21-28

Lied 536 alle verzen.

Verkondiging

Orgelspel

Lied 912: 1, 2, 3 en 6.

Uitleg bij collecte

Juist in deze tijd is het goed om om te zien naar onze naaste dichtbij en verder weg. Kerk in Actie roept op om als digitale collecte te doneren voor gestrande vluchtelingen aan de Griekse grens. Op Lesbos verblijven maar liefst 20.000 vluchtelingen in het overvolle kamp Moria, in erbarmelijke omstandigheden. Met uw steun kunnen kerkelijke organisaties hulp blijven bieden.

Gebeden

Getrouwe God en Vader, die de kracht zijt der zwakken,

de beschermer der armen en de troost van alle geslagenen en eenzamen.

Heer wij danken U dat U zo nabij komt met troost en kracht voor de toekomst.

Wij bidden u om ontferming met allen in deze wereld die lijden onder de pandemie of de economische gevolgen daarvan. Wij bidden voor kleine ondernemers en ZZP'ers die hun bedrijf ten onder zien gaan; wij bidden voor mensen die ontslagen worden en ternauwernood hun hoofd boven water kunnen houden. Niet alleen in Nederland maar ook in arme landen, Heer ontferm U.

Blijf met uw genade bij ons, bidden wij. Want wij zijn onzeker over de toekomst. Wij bidden voor de vluchtelingen aan de griekse grens en voor de mensen in de overvolle kampen op Lesbos. Geef dat hun ellendige toestand niet vergeten wordt in alle drukte rond het corona virus.

Wij bidden om uw nabijheid, zodat wij hoop houden en liefde blijven doen voor onze naasten. Zo bidden wij voor de zieken, Wees hen nabij met uw kracht en uw vaderliefde. Zo leggen wij in stille onze gebeden voor U neer, ... Onze Vader...

Slotlied 913: 1, 2 en 3.

Zegen, amen.

Gemeente van onze heer JEzus Christus

We lezen verder, de strijd wordt nu echt aangebonden. Het is niet de strijd van Mozes of van Aaron. Het is de Heer zelf die het opneemt voor zijn volk. Telkens ligt het initiatief bij God: "De Heer zei tegen Mozes en Aaron." 'Ik ben' gaat nu grote wondertekens laten zien in het land van de onderdrukking, in Egypte, waar het geen leven is. Het wordt een soort schaakspel, tussen de God van Israël en de farao. Maar terwijl God zijn tegenstander kent, weet de farao niet tegen wie hij speelt. Hij ziet alleen maar twee herders met een staf en daar is hij totaal niet van onder de indruk. Nico ter Linden beschrijft het als volgt: "De farao kon een lichte glimlach niet onderdrukken. Het had ook iets potsierlijks, die twee simpele herders van het slavenvolk, die in zijn koninklijk paleis even kwamen vertellen dat hun God hun vrijheid wilde. Waar haalden die vreemde lieden de euvele moed vandaan?"

"In naam van onze God zeg ik u: laat mijn volk gaan", riep Mozes de farao toe. "In naam van wie?" vroeg de farao. "Als jullie echt door een onbekende god gestuurd zijn, laat dan maar eens een teken zien". En zo begint het. Aaron moet zijn staf op de grond gooien en het wordt een grote slang oftewel draak. Maar de Egyptische magiërs riepen ook slangen tevoorschijn, dus wie heeft er nu gewonnen? Zie: de draak van Aaron verslond de slangen van de Egyptenaren. Nu is het duidelijk, maar de farao weigert het te erkennen. Hij wilde niet naar Mozes en Aaron luisteren, zoals de Heer gezegd had.

Wat heeft dit vreemde verhaal voor ons te betekenen? Het gaat er niet om dat we nu allemaal in magie zouden moeten geloven. Er wordt al veel te veel onzin beweerd, over UFO's die van andere planeten zouden komen, over geesten die zich op duistere plekken zouden schuilhouden, over paranormale lichten en geluiden. Daar gaat het hier niet om. Het gaat hier om de strijd tussen geloof en ongeloof. Als het moeizaam gaat in het leven, dan zijn we geneigd te twijfelen aan ons geloof: waar is God nu, vragen we ons af. Zeker in deze tijd van de pandemie door het coronavirus. We verschillen wat dat betreft niet van dat slavenvolk in Egypte. Maar dit verhaal uit het oude Israël maant ons om de moed niet te snel op te geven. Gods naam is 'Ik ben'. Hij neemt het op voor zijn volk. Hij doet dingen die wij niet voor mogelijk houden, die we achteraf wonderen noemen. Geef het dus niet te snel op. Er is altijd weer hoop voor wie in God blijven geloven.

En weer moet Mozes naar de farao. "Tot nu toe hebt u niet willen luisteren. Daarom zo zegt de HEER zal hij u laten zien wie hij is." Het gaat de HEER om de bevrijding van zijn volk, en daarom zal Hij Egypte tien maal slaan. De eerste slag treft het hart van de landbouweconomie van Egypte. Haar vruchtbaarheid heeft zij immers te danken aan de voortdurende overstromingen van de Nijl. Opnieuw speelt de staf een belangrijke rol. Is dat misschien een verwijzing naar de goede herder uit psalm 23? Uw stok en uw staf, die vertroosten mij. Met diezelfde staf kon een herder wilde dieren slaan om ze weg te houden van de kudde. Een staf om te beschermen door het kwaad te slaan. Zo gaat het hier ook, de eerste slag van de staf. De levengevende Nijl, die ook als god aanbeden werd, zal in bloed veranderen.

In Israël mocht men bloed niet eten, want daarin zat de levenskracht die door God zelf gegeven was. Maar als het bloed uit het lichaam stroomde, dan was het onrein en ieder die het aanraakte werd onrein. Zo komt in de eerste slag een veelheid aan beelden tot uitdrukking: het bloed van onschuldige slaven dat

vergoten is; de onreinheid van Egypte; en deze eerste slag is ook een verwijzing naar de 10e plaag: dan moeten de Israëlieten immers bloed aan de deurposten strijken. De eerste en de laatste plaag zijn de belangrijkste: God zal er zijn als mensen lijden, als er onschuldig bloed vergoten wordt. God gaat met zijn volk door al het lijden en schenkt hen dan weer een nieuwe toekomst. De toekomst van Pasen, Pesach, door de dood heen geschiedt het wonder van de opstanding en het nieuwe leven.

De wereld is getroffen door een pandemie, die voor veel mensen angst en onzekerheid brengt. En voor een kleiner aantal lijden en dood. Ik zou niet weten hoe lang dit gaat duren en of er snel een medicijn komt, al wordt daar wel hard aan gewerkt. Ik hoop en bidt dat al dat werk resultaat op mag leveren. Toch kunnen we daar nu nog niet op rekenen; de toekomst is onzeker. Maar vanuit deze teksten spreekt een duidelijke boodschap: geef het niet te snel op. We mogen blijven leven vanuit de hoop dat God ons nabij is. Hij gaat niet weg op het moment dat het moeilijk wordt. In Jezus Christus heeft God het lijden aanvaard en het lot gedeeld van al die mensen die het hier op aarde zwaar te verduren hebben.

In het evangelie klinkt duidelijke taal: dat Hij naar Jeruzalem moest gaan en veel zou moeten lijden door toedoen van de oudsten, de hogepriesters en de schriftgeleerden en dat Hij gedood zou worden. Jezus is degene die de slagen op zich neemt, omdat Hij verlossing wil brengen voor zijn volk. Hij heeft erop vertrouwd dat zijn hemelse Vader bij Hem zou blijven en Hem zou bevestigen als zijn geliefde Zoon. Zo klonk het immers bij zijn doop en bij zijn verheerlijking op de berg: "dit is mijn geliefde Zoon, luister naar Hem."

Laten wij dus luisteren en ontdekken wat werkelijk van belang is in deze crisis, en elke crisis hoe en waar dan ook: "ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden." Het gaat er dus om dat wij ons leven aan God overgeven en vooral de kwetsbare naasten niet vergeten. Je leven verliezen in dienst aan God en de naaste is niet het ergste wat je kan overkomen. Het ergste is dat je het eeuwige leven met God zou verliezen, omdat je alleen maar aan jezelf kunt denken. Jezus roept ons op om net als hij het kruis te dragen en toch hoopvol te blijven. Hoopvol dat er eeuwig leven is, het ware leven met God dat niemand of niets je kan afnemen, zelfs niet de coronacrisis die wij nu beleven.

Ten slotte. Wat zal de toekomst brengen? Mensen in arme landen zijn er slechter aan toe wanneer zij besmet raken, dan wij. De ongelijkheid in de wereld is al een probleem en dat zal alleen maar groter worden. En veel landen zijn al niet zo stabiel, dus er kunnen ook weer nieuwe conflicten komen, bijv. in Turkije of andere landen in het Midden Oosten. Ik houd me vast aan het verhaal uit Exodus: hoe erg het ook toegaat, God houdt zijn mensen vast. Wat de toekomst brengen moge, mij geleidt des Heren hand. Dat is een troost voor gelovigen in alle landen. Wij mogen aan de slag met het verhaal van de plagen en de bevrijding die daarop volgt. In Jezus hebben wij onze Verlosser gevonden, Hij die ons bevestigt als kinderen van God, als erfgenamen van het eeuwige leven bij God de Vader, Amen.